

Samenvatting : Actualisatie van de mortaliteitsindicatoren van de Brusselaars

---

Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad heeft de **mortaliteitsindicatoren van de Brusselaars voor de periode 1998-2023** geactualiseerd.

De **mortaliteitsindicatoren** hebben betrekking op zowel algemene als vroegtijdige sterfte en worden gepresenteerd volgens geslacht, leeftijd en woonplaats, en in de vorm van ruwe en gestandaardiseerde cijfers. Ook werden gegevens over de levensverwachting bij de geboorte en de doodsoorzaken/groepen van doodsoorzaken opgenomen.

In 2023¹ stierven 8 069 Brusselaars, wat overeenkomt met een ruwe sterftecijfer van 647,9/100.000 inwoners (657,0/100.000 voor vrouwen en 638,4/100.000 voor mannen) en een voor leeftijd gestandaardiseerd **sterftecijfer**² van 854,8/100.000 inwoners (698,1/100.000 voor vrouwen en 1 090,3/100.000 voor mannen).

Het gestandaardiseerde voor leeftijd **vroegtijdig** (sterfgevallen vóór de leeftijd van 75 jaar) **sterftecijfer** bedraagt 301,8/100.000 inwoners in 2023. Het is lager voor vrouwen (219,0/100.000) lager dan voor mannen (394,1/100.000).

In het algemeen zijn het aantal sterfgevallen en de ruwe en gestandaardiseerde sterftecijfers in de afgelopen 20 jaar gedaald, zowel voor de algemene als voor de vroegtijdige sterfte (voor de leeftijd van 75 jaar). Het jaar 2020 vormt een uitzondering op deze trend, toen was zowel de algemene als vroegtijdige sterfte opvallend hoger vanwege de covid-19 gezondheids crisis. Tussen 1998 en 2023 daalde het algemene gestandaardiseerde sterftecijfer van 1 213,5 tot 854,8 sterfgevallen per 100.000 inwoners en daalde de gestandaardiseerde vroegtijdige sterfte van 504,3 tot 301,8 sterfgevallen per 100.000 inwoners.

Tegelijkertijd wordt er een geleidelijke toename van de **levensverwachting bij de geboorte** vastgesteld. De levensverwachting van de Brusselaars bij de geboorte is tussen 1999 en 2023 met ongeveer vier jaren gestegen. Tussen de periodes 1999-2003 en 2019-2023, steeg de levensverwachting van 74,8 tot 79,1 jaar voor mannen en van 80,8 à 84,1 jaar voor vrouwen.

Wat de **doodsoorzaken** betreft zijn de drie belangrijkste doodsoorzaken in 2023 : tumoren (kwaadaardige (kankers) en goedaardige tumoren) (158,2/100.000 inwoners), hart- en vaatziekten (148,9/100.000 inwoners) en aandoeningen van het ademhalingsstelsel (72,6/100 000 inwoners).

---

¹ Voor 1998 en 1999 zijn de overlijdens van de Brusselaars die plaatsvonden in Wallonië, niet inbegrepen. Op het moment van redactie waren de Waalse cijfers voor 2023 nog niet beschikbaar. Ze zullen worden geïntegreerd bij een volgende actualisatie. Dit geldt voor alle hier gepresenteerde indicatoren. Ter indicatie, in 2022 stierven ongeveer 150 Brusselaars in Wallonië. Deze sterfgevallen vertegenwoordigen minder dan 2,0 % van alle sterfgevallen onder de Brusselaars.

² Referentiepopulatie is de Europese standaardpopulatie 2013

Onder mannen zijn tumoren (kwaadaardige (kankers) en goedaardige tumoren) de belangrijkste doodsoorzaak (167,3/100.000 mannen) in 2023, gevolgd door hart- en vaatziekten (143,9/100.000 mannen). Bij vrouwen zijn hart- en vaatziekten de belangrijkste doodsoorzaak (153,8/100.000 vrouwen), gevolgd door tumoren (kwaadaardige (kankers) en goedaardige tumoren) (149,4/100.000 vrouwen). Aandoeningen van het ademhalingsstelsel stonden in 2023 voor beide geslachten op de derde plaats (72,1 per 100.000 bij mannen en 73,1 per 100.000 bij vrouwen).

Voor de meeste doodsoorzaken is het specifieke sterftcijfer in de afgelopen 20 jaar aanzienlijk gedaald. Voor hart- en vaatziekten, een van de belangrijkste doodsoorzaken, ligt het specifieke sterftcijfer tussen 1998 en 2023 bijvoorbeeld bijna drie keer lager.

De voorbije 20 jaar worden er positieve evoluties opgetekend: de algemene en de vroegtijdige sterfte bij Brusselaars zijn gedaald en de levensverwachting is toegenomen. Na de Covid-19 crisis vertoonde de periode 2022-2023 een terugkeer naar deze trends die zich dus op lange termijn blijken door te zetten. Deze positieve trends kunnen met name worden verklaard door veranderingen in gezondheidsgedrag, zoals roken, en door vooruitgang in de gezondheidszorg. Ze mogen echter niet de aanhoudende sociale ongelijkheid verhullen, zoals blijkt uit de verschillen tussen gemeenten in sterftcijfers (algemeen en vroegtijdig) en levensverwachting.

De tabellen met alle sterfte- en levensverwachtingsindicatoren kunnen, samen met een toelichting over hun evolutie, worden geraadpleegd via deze link :

<https://www.vivalis.brussels/nl/informerer/indicatoren-van-het-observatorium/mortaliteit>.

Een meer gedetailleerde beschrijving van deze indicatoren met meer diepgaande en becommentarieerde analyses zijn te vinden in meerdere hoofdstukken in "**Gezondheidsindicatoren van het Brussels Gewest 2024**" (<https://www.vivalis.brussels/nl/publicatie/gezondheidsindicatoren-brussel-2024>).

U vindt tevens bepaalde gegevens per gemeente in de reeks publicaties "**Zoom op de gemeenten 2024**" (<https://www.vivalis.brussels/nl/nieuws/zoom-gemeenten-editie-2024>).